Додаток 1
до Методичних рекомендацій
щодо підготовки листа
очікувань власника
(пункт 3)

ПОГОДЖЕНО

Інститут сільського господарства

Західного Полісся

Директор _____ Сергій ТКАЧЕНКО

02.07.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

Національна академія аграрних наук України

Президент Академії _____ Ігор ГРИНИК

(найменування уповноваженого органу управління державного унітарного підприємства, номер та дата протоколу загальних зборів акціонерів (учасників господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі))

02.07.2026

ЛИСТ ОЧІКУВАНЬ ВЛАСНИКА

Державного підприємства

«Дослідне господарства «Тучинське»

Інституту сільського господарства Західного Полісся

Національної академії аграрних наук України»

Ідентифікаційний код: 00729592

(найменуваннядержавного унітарного підприємства або господарського товариства,
у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі)

на 2027рік

Цілі діяльності Підприємства

Підприємство створене наказом Міністерства сільського господарства від 18.02.1961 р. № 137, наказом Української академії аграрних наук від 01.12.1994 р. №160 «Про затвердження права юридичної особи обласних державних сільськогосподарських дослідних станцій» перейменоване в дослідне господарство «Тучинське» Рівненської державної сільськогосподарської дослідної станції.

У своїй діяльності Підприємство керується Конституцією України, Законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», Цивільним, Господарським та Податковим кодексами України, іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Статутом Академії та цим Статутом.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОСЛІДНЕ ГОСПОДАРСТВО «ТУЧИНСЬКЕ» ІНСТИТУТУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ» засноване на основі державної власності, перебуває у віданні Національної академії аграрних наук України, як органу управління державним майном.

Підприємство безпосередньо підпорядковане: Інституту сільського господарства Західного Полісся Національної академії аграрних наук України.

Підприємство створено з метою організаційно-господарського забезпечення науково-дослідним установам Академії умов для проведення досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок, їх апробації, проведення виробничої перевірки і впровадження їх у виробництво та іншої господарської діяльності.

Підприємство, як юридична особа, є державним сільськогосподарським підприємством, яке створене з метою організаційно-господарського забезпечення Науковій установі умов для своєчасного та високоякісного проведення наукових досліджень та їх апробації, виробництва оригінального, елітного та репродукційного насіння сільськогосподарських культур і саджанців, нових засобів захисту рослин і тварин, штамів мікроорганізмів, вирощування племінного молодняку тварин, проектування і виготовлення дослідних і макетних зразків нової техніки, тощо.

Основними напрямами та видами діяльності Підприємства є:

01.11 Вирощування зернових культур (крім рису),бобових культур і насіння олійних культур;
Згідно статуту ДП ДГ «Тучинське» може займатися і такими видами діяльності:
01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід;
01.42 Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів;
01.43 Розведення коней та інших тварин родини конячих;
01.46 Розведення свиней;
01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві;
01.62 Допоміжна діяльність у тваринництві;
01.63 Після урожайна діяльність;
01.64 Оброблення насіння для відтворення;
01.13 Вирощування овочів і баштанних культур,коренеплодів і бульбоплодів;
01.27 Вирощування культур для виробництва напоїв;
01.45 Розведення овець,кіз;
03.12 Прісноводне рибальство;
10.11 Виробництво м'яса;
10.41 Виробництво олійних та тваринних жирів;
10.71 Виробництво хліба та виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання;

10.91 Виробництво готових кормів для тварин,що утримуються на фермах;

46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном,насінням і кормами для тварин;

46.23 Оптова торгівля живими тваринами;

47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами;

56.29 Постачання інших готових страв;

72.19 Дослідження й експерементальні розробки у сфері інших природничих технічних наук.

Усі види діяльності, які згідно із законодавством України потребують спеціальних дозволів чи ліцензій, здійснюються Підприємством лише після їх отримання.

Підприємство є державним комерційним унітарним підприємством, що діє на основі державної форми власності, як самостійний суб'єкт господарювання.

ДП ДГ «Тучинське» ІСГ ЗП має у постійному користуванні такі земельні угіддя:

№ п/п	Назва угідь	Наявність земель
1	**Загальна площа земель у власності і користуванні-всього**	**4753,5**
2	Сільськогосподарські угіддя	4473,56
3	В тому числі: рілля	4032,366
4	Багаторічні насадження	-
5	сіножаті	120,4
6	пасовища	320,795

Підприємство є юридичною особою. Права та обов'язки юридичної особи Підприємство набуває з дня його державної реєстрації, яка здійснюється в установленому законодавством порядку за місцем знаходження.

Основне виробництво – вирощування сільськогосподарських культур.

Фінансові цілі діяльності Підприємства

Фінансові цілі діяльності сільськогосподарського підприємства є важливою частиною його загальної стратегії, оскільки вони визначають напрям розвитку, ефективність використання ресурсів та рівень фінансової стабільності.

Для свого повноцінного функціонування та майбутньої фінансової та господарської діяльності ДП ДГ «Тучинське» має підтримувати фінансову стійкість та досягати фінансові цілі у короткостроковому та довгостроковому періоді. Основною ціллю будь якого підприємства - це досягнення у кінцевому результаті своєї діяльності - прибутку.

Мета визначення фінансових цілей - забезпечити довгострокову фінансову стабільність та зростання прибутковості підприємства шляхом ефективного використання ресурсів, диверсифікації доходів та впровадження інновацій у рослинництві та тваринництві.

Серед основних фінансових цілей ДП ДГ «Тучинське» можна виділити наступні:

1. Отримання стабільного прибутку, та його поступове збільшення, від основної діяльності (вирощування сільськогосподарських культур, тваринництво тощо) до 30 % за підсумками діяльності 2027 року.
2. Підвищення рентабельності виробництва на 30 %.
3. Зниження витрат при збереженні або підвищенні якості продукції.
4. Збільшення активів підприємства.

5. Збільшення власного капіталу.

6. Мінімізація витрат та зменшення собівартості продукції, забезпечить отримання більшого доходу за підсумками діяльності.

7. Залучення додаткових коштів – інвестицій, кредитів для модернізації виробництва, купівлі техніки, впровадження інновацій тощо.

8. Зростання валового прибутку.

9. Забезпечення сплати податків та зборів до місцевого та державного бюджетів.

10. Забезпечення достатнього обсягу оборотних коштів для покриття поточних зобов'язань, зменшення та ліквідація боргів, мінімізація кредиторської заборгованості перед постачальниками та недопущення податкового боргу перед бюджетом.

11. Раціональне управління борговими зобов'язаннями.

12. Вихід на нові ринки збуту (внутрішні та зовнішні).

13. Раціональне використання ресурсів, що являє собою оптимізацію витрат на паливо, насіння, добрива, корми, технічне обслуговування тощо. Підтримка достатньої кількості оборотних коштів на рахунках для безперебійної роботи (закупівля насіння, ЗЗР, виплата заробітної плати вчасно).

14. Підвищення енергоефективності та зниження втрат продукції.

15. Ефективне управління дебіторською заборгованістю, своєчасне повернення грошей від покупців.

16. Оновлення основних засобів.

Ці та інші фінансові цілі ДП ДГ «Тучинське» ІСГ ЗП НААН дозволять підвищити вартість підприємства на ринку.

Операційні цілі діяльності Підприємства

Операційні (виробничо-господарські) цілі будь якого державного підприємства в аграрному секторі, визначають безпосередні щоденні та сезонні завдання. Для нашого господарства ці цілі тісно пов'язані з дотриманням всіх процесів у землеробстві.

Операційні цілі діяльності сільськогосподарського підприємства — це коротко- та середньострокові завдання, які забезпечують ефективне функціонування підприємства в повсякденній роботі. Вони спрямовані на злагодження виробничих процесів, зменшення витрат, підвищення якості сільськогосподарської продукції та загальної ефективності. Простіше сказати, відповідають на питання : **що, як і в які терміни** має зробити підприємство в полі, на току та в управлінні, щоб виконати план, отримати бажаний результат – прибуток.

Протягом діяльності у 2027 році ДП ДГ «Тучинське» ставить перед собою напрям дій і орієнтирів для планування та ухвалень рішень, що дозволять отримати позитивний фінансозий результат.На плановий рік виділяємо такі цілі:

1. Раціональне використання землі та техніки, своєчасне проведення агротехнічних заходів (посів, обробіток, збирання).

2. Дотримання науково обґрунтованої сівозміни, запобігання виснаженню ґрунтів, правильне чергування культур (наприклад, соя як чудовий попередник під зернові, вирощування гречки, ячменю тощо).

3. Збільшення врожайності сільськогосподарських культур.

4. Виконання планів урожайності, досягнення цільових показників збору культур з 1 гектара за рахунок якісного насіння та чіткого розрахунку норм висіву.

5. Своєчасне виконання польових робіт, проведення всіх етапів (ранньовесняне боронування передпосівна культивація, посів, збирання) в оптимальні агротехнічні строки, щоб мінімізувати втрати вологи та врожаю.

6. Для покращення матеріально-технічної бази господарства здійснювати капітальні інвестиції у на модернізацію та модифікацію основних засобів до 1 млн. грн..

7. Посилити контроль за оприбуткуванням, відпуском та зберіганням рослинницької продукції власного виробництва, зменшити втрати від зберігання продукції.

8. Забезпечити зростання витрат на оплату праці на не менше як 10 %.

9. Впровадження енергоощадних технологій, перехід на комбіновані широкозахватні агрегати, які дозволяють виконувати культивацію та боронування одночасно за один прохід трактора, заощаджуючи до 20–30% пального.

10. Ефективний захист рослин та безпека проведення обробітку полів із суворим дотриманням процедури.

11. Збереження зібраного врожаю, забезпечення належних умов зберігання на складах , щоб повністю виключити випадки псування продукції, самозігрівання чи утворення плісняви.

12. Вирощування елітного та репродукційного насіння, а саме забезпечення високої сортової чистоти та посівних якостей насіння для подальшої реалізації іншим господарствам країни.

13. Забезпечення бази для наукових дослідів закладання демонстраційних полігонів.

14. Раціональний розподіл праці, підвищення кваліфікації персоналу (навчання агрономів, зоотехніків, механізаторів).

15. Мотивація працівників через бонуси за ефективність.

16. Планується розширити обсяги надавання допоміжних послуг у рослинництві, що принесе позитивний економічний результат.

17. Збільшити об'єм надання інших послуг господарством, які є незаборонені у державі, маючи потрібні КВЕДИ .

18. Зростання чистого фінансового результату не менше як на 5 %.

19. Аналіз і оптимізація прямих та непрямих витрат.

20. Зменшення витрат на пальне, зберігання, обслуговування техніки.

21. Контроль за дотриманням трудової дисципліни та охорони праці, особливо під час гарячих періодів (посівна, жнива), коли навантаження на механізаторів та водіїв є максимальним.

Це основа діяльності агропідприємства — отримання запланованих обсягів продукції з максимальним збереженням ресурсів.

У результаті здійснення вищезазначеного комплексу заходів підвищиться економічна ефективність господарювання в ДП ДГ «Тучинське» ІСЗ ЗП НААН України протягом наступних трьох років: зросте чистий прибуток господарства та бюджетний ефект для держави від впровадження заходів, зросте сума надходжень до державного бюджету, підвищиться оперативна ефективність господарювання.

Нефінансові цілі діяльності Підприємства

Нефінансові цілі державного підприємства спрямовані у соціальній, екологічній, науковій роботі. Сільськогосподарське виробництво безпосередньо впливає на навколишнє середовище, тому екологічна безпека є надважливою нефінансовою ціллю.

Нефінансові цілі діяльності сільськогосподарського підприємства — це також стратегічні та операційні завдання, що не пов'язані безпосередньо з прибутком, але мають значний вплив на **довгострокову стабільність, репутацію та сталий розвиток підприємства**.

На період 2027 року ДП ДГ «Тучинське» ІСЗ ЗП НААН України ставить перед собою такі завдання:

1. Підвищення кваліфікації і навчання працівників.
2. Впровадження науково-інноваційних розробок, напрацювання матеріальної бази для покращення родючості грунтів.
3. Впровадження технологій ощадливого землеробства.
4. Раціональне та безпечне використання добрив, пестицидів, води, суворий контроль за проведенням обприскувальних робіт на полі.
5. Створення робочих місць у сільській місцевості.
6. Забезпечення гідних умов праці та соціального захисту працівників.
7. Підтримка місцевої громади, допомога в благоустрої території, розчищенні доріг взимку, підтримка місцевих соціальних закладів тощо.
8. Формування позитивного іміджу підприємства серед споживачів, партнерів і влади.
9. Побудова прозорих відносин із клієнтами, контрагентами, створення репутації надійного партнера для контрагентів.

Формування та впровадження**чітковизначенихфінансових і нефінансовихцілей** у діяльностісільськогосподарськогопідприємства є основою ефективногоуправління, стратегічногорозвитку та конкурентоспроможності.

Фінансовіцілідозволяютьзабезпечитистабільністьпідприємства,підвищитиприбутковість,оптимізувативитрати,залучатиінвестиції.

Нефінансовіцілі, у свою чергусприяютьсталомурозвитку, покращуютьекологічнувідповідальність, підвищуютьлояльністьпрацівників та довіругромади, створюютьпозитивнийіміджпідприємства на ринку.

Таблиця1. Цільові показники ефективності Підприємства

	2025 рік (факт)	2026 рік (план)	Плановий 2027рік	Плановий рік +1	Плановий рік +2
ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ					
Основні фінансові показники					
Коефіцієнти рентабельності:					
коефіцієнт рентабельності діяльності	(0,7195)	0,0072	0,0073	0,0075	0,0077
коефіцієнт рентабельності операційних витрат	(0,4237)	0,0073	0,0051	0, 8800	0,8843
коефіцієнт зростання операційних витрат	0,5590	0,1467	0, 0093	0,0999	0, 0998
коефіцієнт рентабельності EBITDA	(0,7266)	0,0092	0, 0089	0, 7556	0,7594
коефіцієнт рентабельності власного капіталу	(0,0511)	0,0033	0, 0034	0, 4198	0, 4640
коефіцієнт рентабельності активів	(0,0273)	0,0029	0, 0026	0, 3340	0, 4620
Коефіцієнти платоспроможності:					
коефіцієнт фінансової стійкості	1,1476	7,5866	8, 9207	9,4910	9,6830
коефіцієнт відношення боргу до EBITDA	(1,0133)	(0,2164)	(0.1770)	0, 9910	1, 0020
Коефіцієнти ліквідності:					
коефіцієнт поточної ліквідності	0,9071	2,2988	2,7854	4, 5020	4,3010
коефіцієнт швидкої ліквідності	0,2302	0,7458	0,8646	1, 0050	1, 0100
коефіцієнт абсолютної ліквідності	-	0,0069	0,0066	0,1999	0, 2541
Інші фінансові показники					
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Тис. грн	7055	62 331	68 564	76420	81960
Валовий прибуток, тис. грн	2520	8 802	14923	15652	16715
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) тис. грн	4535	53 529	53 641	60768	65245
Виплати на користь держави, тис. грн (включаються з метою моніторингу, крім дивідендів)					

Податкові, разом, з них:	**2708**	**5218**	**6914**	**7660**	**8788**
ПДВ	1000	-	-	-	-
Рентна плата	-	57	60	64	68
Інші	1708	5161	5738	6430	7720
Неподаткові, разом, з них:	**-**	**360**	**400**	**456**	**504**
Частина чистого прибутку/дивіденди	-	360	400	456	504
ОПЕРАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ					
Чистий фінансовий результат. Тис. грн	(5076)	450	500	570	630
Капітальні інвестиції. тис. грн	55	4000	4 000	6000	6900
Витрати на оплату праці. тис. грн	3851	4510	7380	8 622	9 908
НЕФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ					
Підтримка місцевої громади, допомога в благоустрої території, розчищенні доріг взимку, підтримка місцевих соціальних закладів тощо.	100	100	100	100	100
Розширення обсягів надавання допоміжних послуг у рослинництві, %	70	100	100	100	100
Збільшення об'ємів надання інших послуг господарством, %	70	100	100	100	100
Підвищення кваліфікації і навчання працівників%	100	100	100	100	100
Впровадження науково-інноваційних розробок, напрацювання матеріальної бази для покращення родючості грунтів, %	100	100	100	100	100
Раціональне використання добрив, пестицидів, води.	100	100	100	100	100
Побудова прозорих відносин із клієнтами, контрагентами, створення репутації надійного партнера для контрагентів.	100	100	100	100	100

Корпоративне управління

ДП ДГ «Тучинське» повинно дотримуватися вимог законодавства України, що регулює діяльність господарства, включаючи Політику державної власності, а також виконувати рішення уповноваженого органу управління Національної академії аграрних наук України, згідно статуту Уповноважений орган повинен діяти виключно в інтересах ігосподарства, добросовісно і розумно, у межах повноважень, наданих статутом ДП ДГ «Тучинське» і у спосіб, який, на їхнє добросовісне переконання, сприятиме досягненню мети діяльності господарства.

Очікування щодо управління дочірніми підприємствами

На осові статуту ДП ДГ «Тучинське», а саме розділу 3. Юридичний статус Підприємства Підпункту 3.9:

3.9. Підприємство з дозволу Президії Академії, за погодженням з Кабінетом Міністрів України, має право укладати договори спільної діяльності, виступати засновником підприємств змішаної форми власності, утворювати підприємства, до статутних фондів яких передається певна частка належних йому майнових прав.

Статути та інші установчі документи створюваних суб'єктів спільного господарювання за участю Підприємства в обов'язковому порядку погоджуються з Президентом Академії.

Отже, розробка стратегій розвитку та планів сільськогосподарського підприємства є ключовим етапом у забезпеченні його стабільного функціонування, підвищенні конкурентоспроможності та забезпеченні довгострокової економічної ефективності.

Заплановані цілі на 2027 рік – дозволять підприємству адаптуватися до змін зовнішнього середовища, знизити ризики та підвищити загальну стійкість господарювання.

Впровадженнязапропонованихцілей створить передумови для сталогорозвиткупідприємства, підвищенняйогоприбутковості та конкурентнихпереваг у сучаснихумовахгосподарювання.

Директор Катерина ЯЦЮК

Головний бухгалтер Єлизавета ПАРХОМЧУК